

DESPRES DE LES NITS MÉS FRENÈTIQUES de l'any —Nadal, Cap d'Any i *Reixos*— lo pub ha tornat a la tristesa habitual dels mesos d'hivern. Hi som los de quasi cada divendres: lo Sisco i lo Josep, dos divorciats de mitjana edat, juguen al billar; lo Xavier —pronunciï's amb una jota fricativa— destina tota la seua corpulència a destrossar la màquina de *pinball* a base de ditades i alguna puntada; lo Julio —veterà borratxo de Penelles, lo poble del costat, ple de murals artístics però sense ni un bar en condicions— demana al Felip que li serveixi l'enèsim tub d'orujo d'herbes amb gel.

La taula rodona del final de la barra segueix sent propietat dels ja no tan joves. Amb lo David, la Laura i lo Marcel comentem banalitats *punk* mentre el reproductor de música encadena grans èxits del *punk* espanyol dels noranta, banda sonora per excel·lència d'un poble ancorat en el passat.

Aquestes quatre parets conformen l'únic local que reuneix los dos elements indispensables per combatre l'estació més dura de l'any en aquestes contrades: alcohol i calefacció. Hi ha qui, a més, ho combina amb la seua addicció predilecta: la màquina escurabutxaques treu fum, sobre la cisterna del vàter sempre hi ha restes de pols blanca. Les hores passen en aquest pub decadent i fosc; lentes, però, al cap i a la fi, passen. Ben al contrari que a l'exterior, on la boira perpètua embolcalla cases, carrers i camps convencent el més incrèdul

que el temps s'ha aturat per complet. Les nits de divendres són, almenys, petits oasis dins d'aquest desert d'avorriments i solitud que anomenem "setmana". Buidar ampolles de *Sant Miquel* al ritme de la conversa més absurda mos recorda que som quelcom més que robots atrapats en una distopia on no apareix mai lo sol.

—Què, nois, l'última i cap al llit? —pregunta la Laura.

—No voleu treure el cap a Molle? —proposa lo Marcel.

—Home, un beuret sí que hi podríem fer —afegeix lo David.

—Amb mi no hi compteu. Estic morta —sentencia la Laura.

—Tu què hi dius, Magí? —em demana lo Marcel.

Noto a les parpelles el cansament acumulat de tota la setmana.

—Un beuret i prou, que demà al matí he de carregar porcs a la granja. Ja agafo jo el cotxe, que de valtres no me'n refio ni un pèl.

Conduir immers en la boira lleidatana —aquesta nit, especialment densa— no és gaire menys arriscat que jugar a la ruleta russa. Per molt que els enginyers s'hi capfiquin, no hi ha vehicle que pugui obrir-se pas dins d'aquesta cortina grisa amb la certesa d'arribar a bon port. Fins i tot jo, que ja encadeno vint-i-vuit hiverns en aquest racó de la plana, reso a tots los déus en què no crec perquè cap bèstia decideixi travessar la carretera; si ho fes en aquest moment precis, abans d'adonar-me de la seua presència ja s'hauria encastat contra el para-xocs.

Anys enrere, quan esgotàvem los últims dies d'adolescència i ens encaminàvem a la suposada vida adulta, les opcions d'oci nocturn eren poques, però al cap i a la fi una aposta segura. A l'estiu, les nits de divendres eren sinònim de Wai-kiki, la discoteca a l'aire lliure d'Agramunt; les de dissabte depenien del poble de la zona que aquella setmana celebrava la festa major. Arribat setembre, havíem girat tant

com les orquestres. Durant l'hivern tot es reduïa al Big Ben, la macrodiscoteca de Golmés que acollia centenars, milers de joves cada dissabte i que des de fa anys tan sols acumula males herbes. Setmana rere setmana repetíem lo mateix ritual de bon grat; sabíem que tots los amics i coneguts dels pobles propers prenien exactament la mateixa decisió.

Ara ja fa uns cinc anys que cadascú fa la seua, i les trobades amb antics companys es reduceixen a un parell o tres, sempre estiuenques. Durant l'hivern mos refugiem entre els braços dels nostres cohabitants, i quan sortim del terme municipal ho fem per canviar d'ambient, sense cap esperança de rememorar temps millors. A vegades fem cap a Tàrrega, d'altres a Balaguer. Avui ha tocat recórrer els disset quilòmetres que separen Castellserà de Mollerussa. Aparquem a tocar de l'estació de tren, deixem les jaquetes al maleter i esprintem vestits en cos de camisa fins a la porta del One, un pub també amb millor passat que present, no gaire més glamurós que el de Castellserà, però que sol reunir força més gent.

Després de demanar los nostres combinats predilectes —whisky amb llimonada per al Marcel, vodka amb taronjada per al David, rom amb cola per a mi—, reforcem la nostra posició recolzats a la barra. Lo local ofereix unes taules a la terrassa, però la temperatura de zero graus tiraria enrere fins i tot el fumador més desesperat. A més, al poble sempre hem estat de barra. En qualsevol festa major, tothom sap que, per trobar algun castelseraní, tan sols cal caminar fins a la zona on lo beure queda més a mà.

—*Cagondé!* Ara sí que ja hi som tots —diu lo Marcel, assenyalant amb la mirada cap a la porta del local.

En alçar el cap sento com un esglai em recorre l'espina dorsal. La reacció és recurrent cada vegada que coincideixo amb l'Ot, un antic amic d'infantesa que fa anys que va pel camí del pedregar. La seua presència em recorda la fragilitat amb què les nostres vides poden capgirar-se com un mitjó

en un sol instant. L'Ot era un paio brillant: intel·ligent, més espavilat que ningú. Tenia aquella curiositat innata que el feia interessar per tot allò que rodejava els seus, que fins fa poc érem precisament lo Marcel, lo David, la Laura i jo. La mort de la seua germana, la Cèlia, va trastocar-lo de la nit al dia. Des d'aquella desgràcia, l'Ot va caure en una espiral de drogoaddicció que el va allunyar de tot i de tothom. El van acollir lo parell d'idiotes de la Fuliola amb los que travessa la porta del pub: dos *vastrussos* sense cap altre objectiu vital que fotre's fins dalt de merda, dia i nit, estiu i hivern.

Per respecte als temps passats, suposo, les trobades amb l'Ot sempre comencen amb una salutació cordial i un parell de preguntes tòpiques sobre les respectives vides. En un minut solem enllestir la feina i separar altra vegada els nostres camins. Però per molt que la situació es repeteixi amb certa freqüència, no aconsegueixo evitar que cada trobada em destrossi per dins. Sé que ell em responsabilitza de la mort de la seua germana; a mi i al Berni, l'amic que m'acompanyava aquella maleïda tarda d'estiu. Junts vam presenciar com lo cos de la Cèlia s'enfonsava dins les aigües del Canal d'Urgell per emergir-ne sense respiració. Des d'aleshores, ell també es va esfumar de la meua vida.

—Bones, *muchachos*, com aneu? —comença l'Ot.

—*Na fent*, Ot —respon lo David.

—Ja veig que heu sortit a prendre la fresca. Com es porten les verres, Magí? —comenta l'Ot, sorneguer.

Los dos sabatots que el flanquegen —mai vaig esforçar-me a aprendre els seus noms— esclaten en desmesurades rialles. No entenc la suposada gràcia a ridiculitzar la professió de ramader, sobretot venint de tres impresentables que es lucren traficant amb petites quantitats de marihuana —i de ves a saber què més— pels pobles de la plana. Agafo forces per aguantar la mirada de l'Ot: los seus ulls, que conjunten amb lo seu cabell pèl-roig, m'anuncien que avui també ha consumit qui sap quants estupefaents.

—Es porten bé. M'alegro de veure't, Ot.

—No, no te n'alegres —respon, mentre em pica la cara suaument amb lo palmell de la mà.

Lo Marcel salta del tamboret. Automàticament, los dos escuders de la Fuliola avancen posicions, àvids de sarau. L'Ot aixeca els braços, com si es tractés d'un fugitiu apuntat per un rifle, i s'allunya de naltres vacil·lant; la seua mirada segueix clavada en lo meu rostre. De cop s'atura i l'escena es congela.

—Saps quin dia és avui? —em pregunta.

No hi havia caigut fins ara: 17 de gener, la data de l'aniversari de la Cèlia. Avui hauria complert vint-i-set anys. Quan em dispo a respondre, l'Ot se m'avança.

—Tu la vas matar, Magí. Pots enganyar-te, però a mi no.

L'Ot deixa caure la bomba, fa mitja volta i abandona l'escenari. Los dos capgrossos l'acompanyen i tots tres desapareixen per la porta del local.

—Són més justos que un pany de cop —diu lo David.

—*Afededeu* —remata lo Marcel.

Em capbusso en lo rom amb cola, tal com vaig fer cada dia dels mesos posteriors a la mort de la Cèlia. Aleshores no em va servir per superar el mal tràngol; tampoc funcionarà ara, però el combinat endolceix tot allò que m'esforço a empassar. La trobada m'ha fotut la nit enlaire. En són conscients lo Marcel i lo David, que respecten lo meu silenci i s'han posat a parlar de bicicletes de muntanya, una de les seves grans passions.

L'Ot és un fantasma vivent que apareix de tant en tant per clavar-me en el passat, tot recordant-me el dia més difícil de la meua subsistència. Veure com a la persona que més has estimat se li escapa la vida davant dels teus ulls és, senzillament, impossible d'assumir. El record és ben latent i, tot i que m'esforço a mantenir-lo a ratlla, guardat dins del racó més recòndit del meu cervell, sempre aconseguix obrir-se pas per trastocar-me una mica més.

—Anem cap a casa, nois.

Lo Marcel i lo David enllesteixen els seus beures d'un glop i s'alcen del tamboret sense dir res. La nostra amistat està tan consolidada que no necessito exterioritzar els meus sentiments per tal que ells els captin i, encara més important, actuïn en conseqüència. Sé del cert que no em preguntaran comestic, ni si vull parlar del tema; aquí és habitual que cadascú —sobretot los del gènere masculí— carregui els seus mals a la seua motxilla, en curiós homenatge als caragols que surten a passejar pels camins després de cada tarda plujosa.

Lo viatge de tornada transcorre immers en un respectuós silenci. La boira continua tan densa com abans i es palpa en les petites gotes que humitegen lo parabrisa. Després de travessar Linyola l'asfalt dibuixa una ziga-zaga per superar el pas de la séquia segona del Canal d'Urgell. De sobte, just després del primer revolt, lo Marcel brama un "Hòstia puta!". Del marge esquerre de la carretera emergeix una figura humana amb los braços aixecats. Clavo el peu al pedal del fre mentre part dels pneumàtics plasmen lo seu rastre sobre l'asfalt. Des del cotxe estant, ja aturat, observo en la llunyania com una columna de fum negre, il·luminada pel que sembla un focus, s'obre pas entre la boira; també albiro dos punts vermells. Lo Marcel surt disparat des del seient del copilot cap al caminant misteriós que ha interromput lo nostre viatge. A la mateixa velocitat, lo David s'endinsa en la foscor, en direcció a la llum. Jo apago el motor i abandono el cotxe encarcerat, a pas de tortuga, tement una altra escena que preferiria no haver presenciada mai.

Ho intueixo en identificar la figura com un dels dos idiotes que acompanyaven l'Ot aquesta nit. Té la galta dreta partida per la meitat, d'on en raja abundant la sang que li ha tacat la camisa esquingada. Quan em dispo a preguntar què ha passat, los crits esfereïdors del David em fan reaccionar: "Veni! De pressa!" Amb notables dificultats, l'idiota

allarga el braç per suplicar que no l'abandonem, però tan bon punt lo Marcel arrenca a córrer, jo el segueixo sense pensar-m'ho ni un segon.

Les llums intensifiquen la seua brillantor amb cada gambada. Recorrem una cinquantena de metres a l'esprint, fins a arribar al punt on acaba la segona corba. Comprovo aleshores que el focus correspon al far d'un cotxe i que el parell de punts vermells són els llums de posició del darrere.

La columna de fum sorgeix del capó de l'inconfusible Peugeot 306 groc de l'Ot, encastat contra l'enorme tronc de l'arbre que flanqueja la Granja del Capità. Al costat del vehicle, lo David observa l'escena de genolls, amb les mans al cap, absolutament garratibat. Los pitjors presagis es converteixen en realitat tan bon punt arribo a la seua alçada: al seient del copilot hi descansa inert lo cos de l'Ot, apuntalat contra el respatllet per una branca gruixuda que s'ha erigit en llança per acabar de destrossar-li el cor, trencat des de fa anys.

Lo seu rostre ha quedat desfigurat per l'impacte de desenes de bocins del vidre davanter, rebenat pel cos del tercer viatger en discòrdia, estirat rígid sobre el capó fumejant. Sembla clar que el molt idiota no portava cordat el cinturó i que ha sortit propulsat per la inèrcia des del seient central del darrere, directe cap a la mort. L'*airbag* del pilot és l'únic que ha saltat; l'interior del cotxe, farcit de sang, recorda l'obrador d'una carnisseria. Sobre la falda de l'Ot brilla la caràtula del primer àlbum dels Mil y Una Voces. Durant una pila d'anys va guardar el seu tresor més preuat, un CD que escoltava una vegada i una altra, però ja fa temps que va adoptar una funció ben diferent: la seua superfície llisa de plàstic és ideal per a estendre-hi les ratlles de *speed*.

Lo Marcel em desperta del meu estat catatònic d'una forta estrebada al braç.

—Marxem d'aquí, que això encara explotarà en qualsevol moment! —exclama.

Los tres amics ens allunyem a una vintena de metres del vehicle, on restem palplantats en silenci. A poc a poc, assimilo l'estampa que presenciem, allò que implica. També recupero la sensibilitat corporal; fa un fred horrorós i les jaquetes continuen guardades al maleter. Un munt de preguntes bombardegen el meu cervell; algunes de les respostes les té, ara hi caic, l'únic supervivent de l'accident. Faig mitja volta i arrenco esperitat en direcció al nostre cotxe. Al voral de la carretera, estirat en posició fetal, lo conductor del Peugeot, lo responsable de la mort del meu amic, lo diable personificat, sembla haver perdut el coneixement. La galta encara li raja. M'agenollo al seu costat, el subjecto pel coll de la camisa i el sacejo amb totes les meues forces.

—Què has fet, fill de puta!? —bramo a mil·límetres del seu rostre. La veu se'm trenca a mig crit.

—Para, Magí! No veus que està mig mort? —m'esbronca lo David, tot apartant-me d'una empenta.

—Truco al 112 —capitula lo Marcel.

L'idiota es dirimeix entre la vida i la mort; de bon grat l'ajudaria a triar el camí més fàcil. Intenta balbucejear paraules sense èxit mentre el David li subjecta el cap, tot fent pressió a la ferida de la galta amb un mocador. Pres per la impotència, obro el maleter i en trec les tres jaquetes: en dono dues als seus propietaris i amb la meua cobreixo les espatlles d'aquest cadàver en vida. Sense dir res, me'n torno al cotxe i em tanco per dins. Intento foragitar los fantasmes que m'assetgen amb violents cops de puny contra el volant; els acompanyo amb un crit sec. Noto com los batecs impulsen el meu cor a sortir per la boca. Tanco els ulls amb força i deixo caure el cap enrere fins a acomodar-lo contra el respatllet: mantinc la posició durant un parell de minuts llargs.

La frenada ha enviat lo meu mòbil al seient del darrere; me n'adono en veure com s'il·lumina la pantalla. L'agafo amb la decisió ferma de trucar al Jaume, el pare de l'Ot —amb qui fa anys que no parlo—, per informar-lo de la

mort del seu fill. Després d'una inspiració profunda, determino que la pensada no podria ser més contraproductent. Com explicar a un home que ha perdut los seus dos fills abans que complissin els trenta? Com fer-li entendre que la meua presència en l'escena de les respectives morts és del tot anecdòtica? Per molt que no ho volgués, lo Jaume em faria la creu per sempre més; si és que no ho ha fet ja.

Desbloqueo el mòbil i llischo converses fins a trobar el grup de WhatsApp Castellserà arreu, que reuneix la majoria dels que anys enrere formaven part de l'Associació de Jòvens del poble. En obrir-lo, m'adono que fa quatre mesos que ningú no hi diu res. I pensar que fins no fa ni quatre dies no podíem viure sense saber-ho tot los uns dels altres... Començo a teclejar un missatge llarg i sentit que introduïxi la devastadora nova de la manera més suau possible. En rellegir-lo, l'esborro per complet i escric les coses tal com la vida les estampa contra els nostres rostres incrèduls.

“L'Ot s'ha matat amb lo cotxe.”

Premo “enviar” i llanço l'aparell al seient del copilot.

Aquesta obra fou guardonada amb un accèssit al XXXIII Premi de Novel·la Breu Ciutat de Mollerussa 2021, organitzat per l'Ajuntament de Mollerussa. El jurat estava format per Josep Borrell, president, Pep Coll, Albert Vilaró i Diana Soler.

© Jordi Brescó Montserrat, 2022
© d'aquesta edició: Pagès Editors, SL, 2022
Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida
www.pageseditors.cat
editorial@pageseditors.cat
Primera edició: maig de 2022
ISBN: 978-84-1303-365-5
DL: L 268-2022
Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, SL
www.bobala.cat

◀ imprès a lleida ▶

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.